

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 77.163 van 24 november 1998

A. 72.351/XIII-224

A. 72.634/XIII-225

In zake : **1. de gemeente Oupeye,**
die woonplaats heeft gekozen
bij Mr. Jacques SAMBON,
advocaat,
Wijnheuvelenstraat 227
1030 Brussel,
2. BOTTY Marie-Elisabeth,
3. SPIRLET François,
die beiden woonplaats hebben
gekozen bij Mr. Alain LEBRUN,
advocaat,
Rue du Ruisseau 55
4000 Luik,

tegen :

het Waalse Gewest,
vertegenwoordigd door zijn
Regering,
dat woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Pierre LAMBERT, advocaat,
Defrélaan 19
1180 Brussel.

Tussenkomen de partij :

de naamloze vennootschap SOTRACA,
die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Maximilien HOGE, advocaat,
En Féronstrée 23/013
4000 Luik.

DE RAAD VAN STATE, XIIIe KAMER,

Gezien het op 5 december 1996 ingediende verzoekschrift, waarbij de gemeente Oupeye de nietigverklaring vordert van het besluit van de Waalse regering van 18 juli 1996 tot definitieve goedkeuring van de gedeeltelijke wijziging van kaartblad 34/6 van het gewestplan van Luik betreffende het opnemen van een ontginningsgebied ter uitbreiding van het ontginningsgebied gelegen in het gehucht "Boyou" te Oupeye;

Gezien het op 27 december 1996 ingediende verzoekschrift, waarbij Marie-Elisabeth BOTTY en François SPIRLET de nietigverklaring van datzelfde besluit vorderen;

Gelet op arrest nr. 67.126 van 27 juni 1997 waarbij de zaken worden samengevoegd, het verzoek tot tussenkomst ingediend door de naamloze vennootschap SOTRACA wordt ingewilligd, de afstand wordt toegewezen wat de vordering tot schorsing ingediend door de gemeente Oupeye betreft en de tenuitvoerlegging van het bestreden besluit wordt geschorst;

Gezien het door de tussenkomende partij ingediende verzoek om de procedure voort te zetten;

Gezien de memorie van antwoord met het verzoek tot voortzetting van de procedure gedaan door de verwerende partij en de memorie van wederantwoord, welke memories regelmatig uitgewisseld zijn;

Gezien het verslag van mevr. GUFFENS, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 7 januari 1998, waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen;

Gelet op de beschikking van 5 oktober 1998, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 5 november 1998;

Gehoord het verslag van de heer LEROY, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. J. SAMBON, advocaat, die voor de eerste verzoekende partij verschijnt, van Mr. A. LEBRUN, advocaat, die voor de tweede en de derde verzoekende partij verschijnt, en van Mr. N. WEINSTOCK, loco Mr. P. LAMBERT en Mr. M. HOGE, advocaat, die respectievelijk voor de verwerende en de tussenkomende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van de heer NEURAY, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de feiten die dienstig zijn voor het onderzoek van de zaak uiteengezet zijn in arrest nr. 67.126 van 27 juni 1997;

Overwegende dat de tussenkomende partij de ontvankelijkheid ratione temporis betwist van het beroep dat door de gemeente Oupeye is ingesteld, op de grond dat de termijn voor het instellen van een annulatieberoep voor haar zou zijn ingegaan op 17 september 1996, de datum van bekendmaking van het bestreden besluit in het Belgisch Staatsblad, omdat ze

het onderwerp van het bestreden besluit kende en niet alleen dient te worden verwezen naar artikel 8 van het Waals Wetboek van Ruimtelijke Ordening, Stedenbouw en Patrimonium (WWROSP), maar tevens naar de artikelen 40 en 40bis;

Overwegende dat wanneer de wetgeving de bekendmaking van een handeling verplicht stelt, de termijn voor het instellen van een annulatieberoep eerst ingaat vanaf het tijdstip waarop de voorgeschreven bekendmaking is gedaan, zelfs ten aanzien van personen die er vooraf kennis van zouden hebben gehad; dat de artikelen 40 en 40bis van het WWROSP geen enkele regel bevatten betreffende de bekendmaking van wijzigingen in gewestplannen; dat artikel 8 de wijze van bekendmaking van de plannen vaststelt, zowel de oorspronkelijke als de wijzigende, en de tervisielegging van de plannen op het gemeentehuis alsmede de aankondiging van die tervisielegging bij wege van aanplakking verplicht stelt; dat aangezien de bekendmaking door middel van aanplakbiljetten plaats heeft gehad op 4 november 1996, het op 5 december 1996 door de gemeente Oupeye ingestelde beroep ruim binnen de termijn valt;

Overwegende dat de gemeente Oupeye betoogt dat de verzoeken tot voortzetting van de procedure die door de verwerende en de tussenkomende partij zijn ingediend, niet rechtsgeldig zijn ingediend bij gebreke van in de vereiste vorm vastgestelde besluiten van hun bevoegde organen;

Overwegende dat, wil een rechtspersoon in rechte optreden, daartoe een beslissing moet worden genomen door het orgaan dat daartoe wettelijk of volgens de statuten gemachtigd is, maar dat zulks niet het geval is met de verschillende daaropvolgende beslissingen betreffende de procesvoering; dat de verzoeken tot

voortzetting van de procedure rechtsgeldig geformuleerd zijn door de advocaten van de verwerende en de tussenkomende partij;

Overwegende dat de verzoekers een enig middel ontlenen aan schending van de artikelen 1, 10, eerste lid, 2°, 40, § 1, en 40bis van het WROSP, aan schending van het beginsel van een goede plaatselijke ordening en van het beginsel van behoorlijk bestuur, aan afwezigheid van, tegenstrijdigheid in en gebrek aan relevantie van de motieven en in het eerste onderdeel daarvan het ontbreken van openbaar nut voor de gedeeltelijke herziening van het gewestplan aan de kaak stellen en erop wijzen dat het bestreden besluit geen enkele verantwoording van het openbaar nut van die herziening bevat en dat het besluit van 6 april 1995, dat het ontwerp van wijziging goedkeurt en waarnaar het bestreden besluit verwijst, zelf onwettig is om de volgende redenen :

- de motivering bevat verschillende dwalingen die de geldigheid van de door het Waals Gewest gevolgde redenering aantasten :
 - a) de verwijzing naar een huidige exploitatie waarop de regeling van artikel 41, § 6, van het WROSP zou moeten worden toegepast is verkeerd, aangezien de N.V. SOTRACA geen geldige exploitatievergunning meer heeft en de percelen 83 e en 97 slechts met tussenpozen onwettig exploiteert, aangezien enerzijds de exploitatievergunning van 30 april 1981 (voor de percelen 65 a, 68 a, 83 e 83 f 96 a en 97) vervallen is als gevolg van de inwerkingtreding van het decreet van 27 oktober 1988 op de groeven, bij ontstentenis van enige aanvraag om wijziging van het bodemreliëf gedaan voor de percelen waarop

die exploitatievergunning betrekking heeft binnen het jaar na de inwerkingtreding van het decreet van 23 december 1993 en daar anderzijds geen uitvoering is gegeven aan de op 20 augustus 1987 voor de percelen nrs. 85, 86 en 87 afgegeven exploitatievergunning en ze vervallen is, evenals de vergunning tot wijziging van het bodemreliëf van 20 augustus 1990 en de exploitatievergunning die op 19 februari 1991 aan de heer BROERS is afgegeven;

- b) het besluit stelt de wijziging van het gewestplan voor als een uitbreiding van een vroeger ontginningsgebied, terwijl dat gebied volledig geëxploiteerd en opgevuld is (perceel nr. 100a); het door het besluit omschreven ontginningsgebied is in werkelijkheid een louter nieuw ontginningsgebied;
- c) de besluiten van 6 april 1995 en van 18 juli 1996 bepalen dat de betrokken percelen alle gelegen zijn in een agrarisch gebied, terwijl bepaalde gronden zich bevinden in een renovatiegebied of een woongebied met een landelijk karakter, zonder dat de Waalse regering zich heeft bekommerd om die bestemming en om de tegenstrijdigheid die kan voortkomen uit het opnemen in een ontginningsgebied van een gebied dat vroeger in een renovatiegebied was opgenomen omdat het voordien geëxploiteerd was en waarvan de renovatie nooit doorgang heeft gevonden;
- het bevat geen enkele motivering van het openbaar nut van de geplande werken daar het slechts in verband met de economische gevolgen van de exploitatie (onmiddellijk beschikbare banen, thans een vijftiental, en banen als gevolg van de voorafgaande en de

daaropvolgende fase, inkomsteninjectie in de gewestelijke economie, ...) onjuiste economische beschouwingen bevat : bij de dienst statistiek van het NIEB verklaart de N.V. SOCATRA slechts één enkele persoon in dienst te hebben voor de locatie van Heure-le Romain voor de jaren 92 tot 94 en niet een vijftiental;

- de gedeeltelijke wijziging van het gewestplan wordt gedaan op verzoek van en ten voordele van één enkele particuliere exploitant van wie het economisch belang heel relatief is en gecompenseerd wordt door de concurrerende activiteiten van de andere steenhouwers van dezelfde sector;

Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat de motieven voor de handeling erop wijzen dat het doel ervan niet bestaat in het regulariseren van de situatie van de locatie van de N.V. SOCATRA, daar die regularisatie slechts een bijkomstig gevolg is van de bestreden handeling, maar wel de vestiging van groeven mogelijk te maken op een aangepaste plaats en de vestiging in de toekomst van nieuwe bedrijven op die plaats aan te moedigen, wat een oogmerk van openbaar nut is, en dat het besluit omstandig en duidelijk de redenen uiteenzet voor de keuze van het gebied en de redenen waarom de nieuwe bestemmingen van het plan aangepast zijn aan de goede plaatselijke ordening, nu en in de toekomst; dat ze meent dat de bestreden handeling beantwoordt aan betrachtingen van kwantitatieve en kwalitatieve aard en dat het openbaar belang gegrond is op de economische gevolgen van de ontginning en de noodzaak om die grond te gebruiken die bijzonder rijk is aan een krijtsoort die onmogelijk te ontginnen is op enige ander plaats van de gemeente; dat ze besluit dat aan die percelen, met het oog op een spaarzaam bodembeheer, geen andere bestemming kon worden gegeven;

Overwegende dat de tussenkomende partij betoogt dat de N.V. TESSENDERLO-CHEMIE zich bedient van het krijt in die streek voor de aanvoer van calcium bij de productie van minerale fosfaten voor veevoeder, dat de economie van het procédé de aanwezigheid van krijt vereist op relatief korte afstand, om te hoge vervoerkosten te voorkomen en dat tot op heden alleen de formaties gelegen op de bank van Heure-le-Romain het mogelijk hebben gemaakt te zorgen voor de kwaliteit van de afgewerkte producten; dat ze erop wijst dat regelmatige en stabiele bevoorrading van levensbelang is voor het bedrijf waarvan de behoeften ongeveer 200.000 ton per jaar bedragen; dat ze uiteenzet dat ze zelf sedert 1993 deel uitmaakt van de groep WINTERS, die meer dan 50 personen tewerkstelt in België en dat ze alleenexploitante is van de terreinen van de locatie Boyou voor rekening van de N.V. TESSENDERLO-CHEMIE, die eigenaar is van percelen of op welke naam overeenkomsten staan voor het winnen van krijt.

Overwegende dat artikel 40, § 1, van het WROSP, gewijzigd bij het decreet van 6 maart 1985, als volgt luidt :

" Na advies van de Regionale Commissie van advies beslist de Executieve bij een met redenen omkleed besluit over de herziening van een streek- of gewestplan.

Voor verrichtingen van openbaar belang kunnen de streek- of gewestplannen gedeetelijk herzien worden.

Onder verrichtingen van openbaar belang dient te worden verstaan :

- 1° de infrastructuren inzake communicatie en energievervoer met name de weg-, spoorweg-, rivier- en elektrische infrastructuren;
- 2° de werken en constructies waarvan het openbaar nut bij een met redenen omkleed besluit van de Waalse Gewestexecutieve herkend wordt".

Overwegende dat die tekst niet uitsluit dat werkzaamheden van algemeen nut worden uitgevoerd door privé-personen, maar dat behoort te worden nagegaan of het wettelijk begrip "verrichtingen van openbaar belang" in acht is genomen;

Overwegende dat krachtens artikel 1, tweede lid, van het WWROSP, de ruimtelijke ordening "wordt ontworpen zowel uit economisch, sociaal en esthetisch oogpunt als met het doel voor het karig beheer van de bodem te zorgen en het cultureel en natuurlijk patrimonium van het Waalse Gewest in stand te houden en te ontwikkelen"; dat artikel 10, 2°, van hetzelfde Wetboek bepaalt dat het gewestplan "de maatregelen van aanleg, vereist om te voldoen aan de economische en sociale behoeften van het gewest" bevat; dat daaruit volgt dat het openbaar nut kan worden verantwoord door economische overwegingen, voor zover ze relevant zijn, maar moet worden beoordeeld op grond van de economische behoeften van de gehele sector en niet van een gemeente of een bedrijf;

Overwegende dat in dit geval de aangevoerde economische weerslag met geen enkel stuk uit het administratief dossier wordt gestaafd; dat voor het overige niet wordt betwist dat de N.V. SOTRACA de omstreden locatie slechts periodiek exploiteert en heeft verklaard er slechts één enkele werknemer tewerk te stellen; dat de beweringen luidens welke de krijt-bevoorrading alleen zou kunnen worden gewaarborgd door de uitbreiding van het ontginningsgebied en die betreffende de uitzonderlijke kwaliteit van het krijt dat zich in de ondergrond van de locatie bevindt, evenmin gestaafd worden door het administratief dossier; dat de beweringen van de verzoekers, die gewagen van het bestaan, vlakbij de omstreden locatie, van nog niet geëxploiteerde ontginningsgebieden of ontginningsuit-

breidingsgebieden, gelegen op het grondgebied van de gemeenten Oupeye en Bassenge, niet zijn tegengesproken; dat de verwerende partij toegeeft dat het omstreden besluit ertoe strekt "een bestaande situatie te regulariseren"; dat uit het dossier geen ander wettelijk aanvaardbaar motief blijkt om het gewestplan gedeeltelijk te wijzigen; dat zulk een wijziging, die een voldongen feit bekrachtigt, slechts een uitzondering mag zijn en moet worden gerechtvaardigd door ernstige en gewichtige redenen, waarin zowel wordt uitgelegd waarom de opvatting van de goede ruimtelijke ordening die bij de goedkeuring van het gewestplan prevaleerde, niet meer geldt en waarom het met schending van dit gewestplan voldongen feit beter beantwoordt aan de goede plaatselijke ordening; dat zulke redenen niet voorhanden zijn; dat niet wordt bewezen dat het bestreden besluit overeenstemt met het wettelijk begrip verrichting van openbaar belang; dat het eerste onderdeel van het middel gegrond is; dat er geen grond is om de overige onderdelen te onderzoeken, die niet zouden kunnen leiden tot een nietigverklaring met ruimere gevolgen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt het besluit van de Waalse regering van 18 juli 1996 tot definitieve goedkeuring van de gedeeltelijke wijziging van kaartblad 34/6 van het gewestplan van Luik betreffende het opnemen van een ontginningsgebied ter uitbreiding van het ontginningsgebied gelegen in het gehucht "Boyou" te Oupeye;

Artikel 2.

Dit arrest zal bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

Artikel 3.

De kosten, bepaald op 15.000 frank, komen ten laste van de verwerende partij ten belope van 12.000 frank en van de tussenkomende partij ten belope van 3.000 frank.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de XIIIe kamer, op vierentwintig november 1900 achtennegentig door :

de HH. HANOTIAU,	kamervoorzitter,
LEROU,	staatsraad,
Mevr. GEHLEN,	staatsraad,
Mevr. MALCORPS,	griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

M.-Chr. MALCORPS.

M. HANOTIAU.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.